

EDINOST

Posamezne številke po 8 vin., zastarele 10 vin. Oglasi se računajo na mililiter v širokosti ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov manj od 10 vin.; obrtniki, zahvala, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov manj od 10 vin.; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 30.—; vsaka nadaljnja vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inšeratijski oddelček "Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi listu. Plačilo se izključno le upravi "Edinosti". Plača in toži se v Trstu. Uprava in inšeratijski oddelček se nahajata v ul. v. Pranciška A. št. 30. Poštornični račun št. 841.652.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 2. (Kor.) Uradno se razglasi: Na italijanski fronti nobenih posebnih dogodkov. V Podolju se razvijajo operacije po načrtu. Naše čete so zasedle Lahovce, Proskurov in Lipkane. Pri zasledenju Hotina in Kamenca Podolskega so se predala tri ruska divizionja in dva zborna poveljstva. Dosedaj smo uplenili nad 300 topov, 200 vojaških kuhinj, več tisoč vozov, popolno radijsko postajo, velike množice municije in drugega vojnega materiala in oskrbnih zaop.

Načelnik generalnega štaba.

Cesarjevo brodovno povelje.

Nikolaj Horty de Nagybanya — novi brodovni poveljnik.

DUNAJ, 2. (Kor.) Cesar je izdal sledeče Najvišje brodovno povelje:

Na Moje razpolaganje stavljeni praporci Častnik, ki mu bo dodeljen poročnik litijske kot osebni pobočnik, ima sprejemati od mene vse ukaze za vojno morarstvo in tudi skrbeti za njih izvedbo.

Izvrševal bo od slučaja do slučaja na Moje ukaze nadziranje vseh brodovij in mornariških delov in stavljal sporazumno z načelnikom vojnega ministrstva, mornariškega oddelka in brodovnega poveljnika Meni predloge o važnejših osebnih vprašanjih vojne mornarice. Načelnik vojnega ministrstva (mornariški oddelček) izvršuje svoje funkcije v smislu obstoječega pravilnika in Mi bo stavljal direktno predloge ali potem Mojega praporčnika Častnika ali po soglasju z njim. Njemu so podrejeni vsi uradi in poveljniki vojne mornarice, ki niso direktno podrejeni brodovnemu poveljniku.

Brodovni poveljnik je podrejen Meni neposredno. Njemu pripada operativno vodstvo brodovja in mora skrbeti predvsem za njegovo izvedbo in doseg in ohranitev pripravljenosti. Za večje operacije brodovja mora zaprositi za Moje odobrenje. V osebnih vprašanjih, ki niso pridržana Moji odločitvi, se mora brodovni poveljnik sporazumeti vedno z vojnim ministrstvom, mornariški oddelček.

Baden, 27. februarja 1918. Karel I. r.

Cesar je stavil podadmirala Franca viteza Keila na Najvišje razpolaganje in imenoval litijskega kapitana, Nikolaja Horty de Nagybanya, ob istočasnem imenovanju za kontreadmirala, za brodovnega poveljnika in kontreadmirala Franca pl. Holuba za načelnika vojnega ministrstva, mornariški oddelček. Admirala Maksimilijana Njegovanu je podeljen Leopoldov red I. razreda z vojnimi odlikovanjem.

NEMŠKO.

BEROLIN, 2. (Kor.) Veliki javni stan javlja: Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Le v nekaterih odsekih le zvečer oziroma dnevno delovanje. Lastna polvedovanja pri Hollebeke in južno St. Quentinu so nam prinesla več ujetnikov. — Armada nemškega cesarjeviča: Na več točkah fronte smo izvršili uspešne akcije. Vzhodno Reimsa so hesenske čete vdrle v razbito vso Pompele. Perenci in Westfalci so severozapadno Prosena prodrl v sovražne postojanke. — Madenske in turinske čete so očistile z napadom kose Jarkov jugovzhodno Tahure, ki so iz februarjskih bojev še ostali v sovražnih rokah. Na zapadnem bregu Moze so renške čete zavzele sovražne jarkove južno Hancourta. Po izvršitvi polvedov so se vrnilo naše čete z več kakor 400 ujetniki in številnimi uplenjenimi strojnimi in svojimi izhodne postojanke. Jugovzhodno Tahure zavzete jarkove smo obdržali kljub več francoskim protinapadom. — Armada vojvode Albrehta: Med Mozo in Mozelo je pehota s plinirali vdrila v sovražne jarkove severovzhodno Seicheprey. Ameriška posadka je imela težke izgube in 12 ujetnikov. — Stotnik Tutschek je izvojeval 25. letalski zmago. — Vzhodno bojišče. — Elchternova armada: Na Estonskem in Livonskem se nadaljuje operacije po načrtu. — Liosingenova armada: Na zasledovanju pri Rječici premaganega sovražnika smo zavzeli Gomei. Ukrajinci in saške črte so osvobodili Kijev, glavno mesto Ukrajine. — Na drugih bojiščih nič novega.

Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 28. (Kor.) V okoliših Bitolja, v kolu Černe in pri Dobrem polju na obeh straneh srditostepovsko delovanje. Naša artilerija je uspešno obstrlevala ozemlje za sovražno fronto in zažgala municijsko skladišče južno dojranskega kodovara. Angliški polvedovalni oddelki, ki so se polžuvali približati našim varnostnim črtam južno Bolaele in v nižini severno Tablinskega jezera, so bili prekinani. V dolini Vardara živahno letalsko delovanje. V Dobrudži premirje.

SOVRAZNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

1. marca. — Na obeh straneh Brenje je bilo delovanje sovražne artilerije večkrat zjutraj povečano. Naše baterije so krepko odgovarjale in obstrlevala z dobrim uspehom sovražne čete v dolini San Lorenzo in severno Berette. Na asijski planoti so patrulje vdrle v sovražno črto in se vrnilo s plenom in ujetniki. Severno Ponte di Piave je bila neka sovražna avtomobilska kolona zadeta v polju. Tekom 27. februarja so sestrelile angleške baterije neko letalo, ki je padlo na tla pri Nervesi.

Rusko poročilo.

PETROGRAD, 28. (Kor.) Dne 27. t. m. ob 11 dopoldne so estonske bele garde s pomočjo znanih nemških oddelkov zasedle Reval. Sovjetske čete so izpraznile mesto Novogorod, toda buržoazija je bila nato zopet pregnana in vzpostavil red. Za ureditev Polocka in Nevela vlada živahno gibanje. Ker je sovražnik le še 70 vrst od Opočenke, je bil izdan ukaz, da naj se čete umaknejo in uničijo vse mostove. Nemci so napravili nov most in zavzeli Rovenevski. Odrejene so vse odredbe za obrambo črte Lukij-Bolgoje.

PETROGRAD, 27. (Kor.) Poročilo z nemške fronte pravi: Glasom semkaj došlih poročil se je nemška ofenziva ustavila, kar je posledica stalnega odpora revolucionarnih čet. O novi sovražni ofenzivi niso dospela nobena nova poročila.

DODGDKI NA MORJU.

BEROLIN, 1. (Kor.) Na severnem bojišču je bilo potopljenih zopet 23.000 ton. Uspehi so bili doseženi posebno v Irskem morju in Rokavskem prelivu. Med potopljenimi ladjami so bili dragoceni parniki po 8000 in 4000 ton. Neki globoko otvoren parnik 3500 ton je bil izstreljen v Rokavskem prelivu iz močnega spremnega voda.

AMSTERDAM, 2. (Kor.) Po poročilih iz Vilelanda je prišlo danes ponoči severno otoka do pomorskega boja. Dve torpedovki ste se ponesrečili ali zavozili na suho. Pet nemških ponesrečencev je neka oborožena ladja izkrcala v Vilelandu. Po nemškem drugem poročilu izvirajo v Vileland izkrcani nemški ponesrečenci od neke nemške ladje, iz katere je bilo danes ponoči opaženo, da so ena nemška torpedovka in dva polgalca min v minskem polju zleteli v zrak. Kakor poroča Wolffov urad s pristojnega mesta, gre tu za nekega iskalca min in tri ribiške parnike, katerih posadke so bile večidel rešene.

Mirovna pogajanja z Rusijo.

Prva plenarna seja.

DUNAJ, 1. (Kor.) Iz Bresta Litovskega se poroča z dne 1. t. m.

Danes so se vršila pod predsedstvom poslanika Rosenberga nova mirovna pogajanja četverozeve z Rusijo. Po pozdravljenju ruskih delegatov, je predsednik predlagal, naj se sklene kolektivna mirovna pogodba s štirimi prilogi, ki vsebujejo ureditev gospodarskih odnosov Nemčije, Avstro-Ogrske, Bolgarske in Turčije z Rusijo, dalje s štirimi posebnimi dodatnimi pogodbami, ki urejajo pravno-politične odnose med vlastni četverozeve in Rusije. Predsednik ruske delegacije Sokolnikov se je zahvalil za pozdrav in izjavil solidarnost s formalnimi predlogi, nakar so se pričela pogajanja. Predsednik je predložil Sokolnikovu načrt kolektivne mirovne pogodbe in pojasnil obširne predlagane posamezne pogodbene določbe. Vrh tega so bili ruskim delegatom izročeni od zastopnikov četverozevnih vlasti trgovsko-politični osnutki in načrti pravnih pogodb, nakar je bila dopolnena seja izčrpana. Tekom triurne popoldanske seje so se pogajanja nadaljevala, nakar je bila seja odložena.

MIROVNA POGAJANJA Z ROMUNJO.

DUNAJ, 2. (Kor.) Iz Bukarešta se poroča: Pogajanja z Romunijo se nadaljujejo in se razvijajo ugodno.

Japonska in rusko razsulo.

LONDON, 1. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz avtoriziranega vira, da Japonska še ni podala nobene izjave glede kake akcije, ki bi lahko postala potrebna vsled ruskega poloma. Japonska vlada je pred par dnevi naznanila alirancem svoje mnenje o dogodkih v Rusiji, a ni stavila pri tem niti nobenega vojaškega, niti nobenega drugega predloga. Japonska ni stopila v vojno na podlagi kakih dogovorov z aliranci in ni nikdar mislila na teritorialno ekspanzijo. Ako bo prisiljena, da razširi svoje operacijske sile, potem njen cilj ne bo teritorialni prirastek. Nemške grožnje so naperjene proti skrajnemu vzroku in se tičejo neposredno varnosti Japonske, ki se smatra odgovorno za vzdržanje varnosti na skrajnem vzhodu. Sicer je že obstajala nemška nevarnost v vzhodni Sibiriji. Zavezniki so jo dobro poznali že pred sedanjim sunkom v notranjo Rusijo. Vojaško akcijo Japonske je vodila le potreba, da izpolni obveznosti kot zaveznika Velike Britanije in da odstrani vse nevarnosti, ki so grozile njeni varnosti.

LONDON, 1. (Kor.) »Morningpost« poroča iz Sangaja z dne 26. februarja: Glasom tukajšnjih časopisov se je Japonska odločila za mobilizacijo, da napade Sibirijo. Pričakovati je, da se bo prodirajna udeležila tudi Kitajska in sicer s 3-4 divizionji.

AMSTERDAM, 2. (Kor.) Japonski kabinet je razpravljal o predlogu glede nastopa v Sibiriji po konferenci med Lansingom in lordom Readingom. Kak sklep ni bil izvršen, toda izmenjava mnenja se ugodno nadaljuje.

WASHINGTON, 1. (Kor.) Predsednik Wilson se peča s študijem udeležbe Amerike pri akciji, ki jo prične Amerika v Sibiriji. Namigava se, da zamore biti sklenjena mednarodni dogovor, da se prepreči, da pridejo ogromne zaloge v Vladivostok in pa kontrola transsibirske železnice v nemške roke.

Položaj v Petrogradu.

STOCKHOLM, 1. (Kor.) V Petrogradu je položaj neizpremenjen. Mesto je mirno. Izredne odredbe proti nemškemu napredovanju se nadaljujejo. Oddelki rdečih gard očistijo čete sovjetov, posebno pri Pskovu. Francoski in angleški veleposlanik sta popoldne odpotovala iz Petrograda; konzul so ostali na svojih mestih.

PETROGRAD, 28. (Kor.) V Petrograd so prispeli oddelki mornarjev iz Kronštada, da branijo glavno mesto proti Nemcem. Iz Helsinkforsa se pričakuje več protovojnih mornariških oddelkov. Glasom sklepa boljševiškega odbora v Moskvi so vsi člani stranke obvezani, da se takoj vpišejo v rdečo gardo in oddidejo takoj na fronto. Minimalistični odbor v Moskvi je sklenil isto. Moskovski odbor rokodelske zveze predlaga članom, ki niso zaposleni z obrambnimi deli, naj vstopijo v vrsto rdeče armade. Organizacije tekstilnih delavcev so sklenile, da bodo pozvale vse delavce, naj vstopijo v rdečo armado.

Aventura Kaledina, Kornilova in Aleksejeva.

PETROGRAD, 27. (Kor.) Aventura Kaledina je končno odpravljena. Po zasledenju Rostova 25. februarja in po krvavem spopadu so sovjetske čete zasedle Novočerkask. Sovražnik se je umaknil proti Aksajskaj ob Donu. Čete generalov Aleksejeva in Kornilova se polžušajo umakniti v notranjost dežele. Pri Rostovu, kjer tabore revolucionarne čete, so se razvili boji z zadnjimi oddelki Kornilova, ki napenja vse sile, da bi zasedel Jekaterinoslav.

Italijanska meja zaprta.

LUGANO, 2. (Kor.) Italijanska meja je od popolnoma zopet zaprta.

Dr. Seidler objavlja reformo ustave.

Za omogočanje delazmočnosti parlamenta.

DUNAJ, 1. (Kor.) Popoldne se je vršila pod predsedstvom zborniškega predsednika dr. Grossa konferenca vseh strank. Ministrski predsednik dr. Seidler je izjavil, da je vlada pripravljena dobiti pota in sredstva, da doseže glede omogočitve delazmočnosti parlamenta sporazum s strankami.

Vladi se zdi, da je podana pot k temu s reformo ustave. Ministrski predsednik prepušča strankam odločitev o vprašanju, pred katerim forumom naj se vrše tozadevna pogajanja. Po rešitvi tega podvprašanja je ministrski predsednik pripravljen, da predloži navodila za ustavno reformo. Konferenca je sklenila, da se predlogi ministrskega predsednika nanašajo klubom. Po sklepkih klubov naj se čimprej skliče nova konferenca.

Poljska kabinetna kriza.

VARŠAVA, 1. (Kor.) Regentni svet je poslal ministrskemu predsedniku Kucharszewskemu lastnoročno pismo, ki odpušča Kucharszewskega in njegov kabinet od vodstva državnih poslov. Regentni svet je povelil istočasno provizorično predsedstvo Ponikowskemu.

Rajstaz.

BEROLIN, 1. (Kor.) Državni zbor je končal prvo čitanje proračuna, ki je bil izročen glavnemu odseku in se je odgodil nato do 12. marca.

DEMISIJA ŠPANSKEGA KABINETA.

MADRID, 27. (Kor.) Ministrski predsednik je predložil danes kralju demisijo kabineta. Garcia Prieto je bil vnovič poverjen s sestavo kabineta.

MADRID, 27. (Kor.) Po izjavah ministrskega predsednika so regionalistični ministri odločili nadaljno udeležbo pri vladi, vsled česar je bil grof Caralt (izven strank) imenovan za finančnega in Lina Silveira, pristaša Garcia Prieta, za naučnega ministra, s čemer je kriza rešena.

Alzaška - lotariška proslava v Franciji.

ZENEVA, 1. (Kor.) Glasom poročila Agence Havas proslavlja danes vsa Francija obletnico protesta zastopnikov Alzaško - Lotariškega v narodni skupščini v Bordeauxu dne 1. marca 1871. Slavnosti je prisostvoval Poincare. V številnih govorih je bilo naglašano, da morate postati Alzaška in Lotaringia zopet francoski deželi.

Atentat na Lloyda Georgea?

BEROLIN, 2. (Kor.) »Deutsche Tageszeitung« poroča: Dne 27. februarja, ko je bilo uradno naznanjeno, da je moral Lloyd George v posteli, je bil izvršen nanj na cesti atentat. Atentator je baje neki Irec, ki je bil aretiran.

Wilson in Hertlingov govor.

LONDON, 1. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona: Predsednik Wilson bo najbrže najprej konferiral s Parizom in Londonom, predno bo odgovoril na Hertlingov govor.

„Neue Freie Presse“ — zaščitnica Jugoslovancev.

Naj nam še pride kdo, ki bi hotel trditi, da se dandanes, v dobi takozvane prosvitljenosti, ne dogajajo več čudeži! Da, ljudje božji, zgodilo se je veliko čudo!

Včeraj smo povedali, kako je dunajski »Zeit« — na pol sladko, na pol strupeno — prišla Slovanec za tilnik in jim držala strašno propoved: kako da so na krivi, pogubni poti na neizmerno škodo države, ne položaja kot velevlasti, ne moči in ne ugleda napram vnanjemu svetu. Notranje je politično življenje da treba sanirati. In sicer potem reforme ustave. To naj omogočijo — Slovani s tem, da se odreko svojim nadom, ki jih stavlja v pomoč od strani izoznanstva ter da svojo politiko spravijo v sklad s razmerami v hiši domači!

V tem smeri se je globala sladko-strupena propoved v dunajski »Zeit« na naslov Jugoslovancev. Prav v isti čas, ko je rečen list tako grajal in svaril Čeha in Jugoslovane, pa se je dogodilo tisto veliko čudo. Zgodilo se je na Dunaju v Fichtegasse: v palači lista »Neue Freie Presse«. Poznate-li ta list, njegove kvalitete, njegovo prošlost, njegove namene, izlasti pa: njegove dispozicije napram avstrijskim Slovanom? Proslul je ta list, žalostno prošlost; avstrijski Slovani nimajo strupenejšega in nevarnejšega sovražnika v časopisju države. Desetletja že prednjači vsaki gonji proti nam. Ni je krivice, ni je zlobe, ni je laži in klevete, ki bi se sramoval ta list, ko treba hujšati proti slovaniskim narodom. Hudobija in brezvestnost tega glasila avstrijskega nemstva je toliko, da predsedno celo tudi vsam solidnim elementom med Nemci samim. Zgodilo se je, da je odličen nemški politik v parlamentu javno obdolžil ta list, da vrši »das verfluchte Handwerk« — prokleto rokodelstvo! Tem značilno za avstrijske sisteme, za duh, ki vlada v odločilnih krogih napram narodom, je, da ta list mogel vse čase strahovati avstrijske državnike, da jim je narekaval poti, da so se mu pokorili v stvarih notranje in vnanje politike! Da, zgodilo se je to nečuvstvo, da je svojedobno neki avstrijski minister odkrito izjavil v parlamentu, da brez »Neue Freie Presse« se v Avstriji ne da vladata in vladalo se je, res po diktatih dunajskega lista v Fichtegasse, po potrebah in zahtevah prokletega rokodelstva. »Neue Freie Presse« je sovražna Slovanom in avstrijski vladni zistemi so bili in so še danes duh, od duha, ki preveva predale »Neue Freie Presse«... Duha sovražstva proti slovaniskim narodom!

V tem dejstvu je izloščice vsemu zlu, ki tare to državo in ki se mu posledice na grozljiv način kažejo ravno v današnjih dneh, ko mora celo »Zeit« priznati, da so razmere, ki so se razvile, neznosne tako, da jih treba izpremeniti, reformirati, ne da bi — seveda — ta list hotel izjavljati naravne zaključke iz tega žalostnega dejstva: da treba namreč zatreti tega hudobnega duha. Črva, ki izpodjeda temelje države, marveč bi hotel da

naj Slovani sami odnehajo in omogočijo, da bo ta duh sovražstva proti večini prebivalstva v državi — še nadalje vladal!

In sedaj čujte sporočilo o velikem čudni istega dne, dne 23. februarja leta 1918, ko je »Zeit« obdelovala svojo »patriotično« filipiko na adresu Jugoslovancev, je priobčila »Neue Freie Presse« na uvodnem mestu: Eine Warnung für unsere Südslaven — posvarilo našim Jugoslovancem! Dodi pa je »Zeit« govorila bolj z državnopatriotičnega stališča, opozarjajoč Slovanca na njihove dolžnosti napram državi, in na dolžne obzirnosti do »sosedov« v zgornjem in spodnjem nadstropju — torej do Nemcev in Madjarov — pa je »Neue Freie Presse« (čujte in zapomnite si: »Neue Freie Presse« z žigom prokletega rokodelstva na čelu!) polna skrbi za — usodo Jugoslovancev!

Opozorja jih, kakva nevarnost jim grozi od namenov entente in specielno od aspiracij Italije po jugoslovanski zemlji, oziroma od tajne pogodbe med entento in Italijo, zagotavljajoče tej poslednji cela jugoslovanska ozemlja. »Neue Freie Presse« — zaščitnica Jugoslovancev! To je prizor za bogove!

»Neue Freie Presse« govori Jugoslovancem na dušo, naj se nikar ne udajajo krivemu mnenju, da je po preganjanju Italijanov z naše zemlje prenehala nevarnost, izhajajoča za njih iz rečene tajne pogodbe. Pohlepnoto Italijanske vlade po naši zemlji da ne mine s sedanjo vojno: Slovenci, Hrvati in Srbi zahtevajo v svoji deklaraciji ujedinenje pod habsburškim žezlom. (Kako čudo, da »Neue Freie Presse« vendar enkrat ne falsificira resnice Slovanom na škodo: ali ni že to čudo?) Ali — nas apostrofira dalje — koliko bi ostalo od te države brez zmag na bregovih Soče? Italija zahteva v oni tajni pogodbi mesto tržaško z okolico, Gorisko-Gradiščansko, vso Istro z otoki, pretežen del Dalmacije in celo kos Kranjske. Potem piše »Neue Freie Presse« doslovno, skoro bi rekli — jugoslovansko: »Italija ne bi hotela jugoslovanske države le okruiti, marveč bi jo hotela ugasniti življenjsko silo... Orožje monarhije je obvarovalo Jugoslovane pred najtežjo nesrečo, ki jih je mogla zadeti... Smrtno sovražstvo (Italije) proti Jugoslovancem ne more prenehati nikdar!«

Dalje omenja, kako je italijanski ministrski predsednik Orlando snubil Jugoslovane, naj pod njegovim vodstvom pomagajo zrušiti monarhijo od znotraj na zunan. Ta infamni poziv naslovlja Orlando na Jugoslovane, dočim se je na skrivnem dogovoril za roparski pohod proti njih deželam. Ostaja torej namen za podjarmljenje jugoslovanskih plemen in gaženje narodnih pravic! Jugoslovane pozivljajo, naj podpirajo namenovani rop z rovanjem proti monarhiji. To da je politično močvirje, kaluža.

Za tem prihaja najtežji ukor, češ, da slovanški poslanci pomagajo v državnem zboru sovražnika, ki preži po življenju njihovih plemen! Jugoslovani naj bi se spominjali, kdo je mogel odvrtiti od njih najhujši usodo, kajti ozemlja ob Adriji bodo le avstrijska, ali pa — italijanska. Jugoslovanski poslanci da se morajo zato priključiti politiki, po kateri ostanejo ta ozemlja avstrijska! S to apostrofo je ovadila »Neue Freie Presse«, kaj jej srce teži: da vse njene lepe besede ne izhajajo iz dobrohotnosti ali naklonjenosti do Jugoslovancev, marveč iz iz skrbi za usodo sedanega kabineta, iz skrbi za ohranitev dosedanjega protislovanskega režima, da imamo torej pred seboj najograbnejšo zavratnost in hinavstvo.

Jasno je, da med propovedjo v »Zeit« in — skrbjo v »Neue Freie Presse« za usodo Jugoslovancev in celo njihove jugoslovanske države ni le časovna koincidenca, marveč, da sta oba pojva prišla tudi iz istega namena: Jugoslovani naj bi ne detail več stitnosti avstrijski vladi s svojo opozicijo! Za tem grmom se skriva zajec.

Obtožbe, s katerimi obisple dunajski list Italijo, so opravljene in resnične. Samo bi vprašali mi »Neue Freie Presse«, ali ni bila ravno ona — in s tem je označeno ne sedanje hinavstvo in politična nemarnost, — ki je skozi leta in leta naravnost izsiljevala iz avstrijskih vlad politik, ki je naravnost povspeševala aspiracije Italije do jugoslovanskih dežel, politiko, ki je ustvarjala in ohranjala fikcijo Italijanstva teh naših dežel in s tem pisala pravico Italije do teh ozemelj na podlagi narodnostnega principa! Ali ni ravno ona vedno prednjačila vsaki gonji proti Jugoslovancem in njihovi legitimni sramenljivosti? Mari ni ravno ona vedno naravnost huto nasprotovala temu, da bi prišli Slovani v naših obnorskih deželah do kake pravice in do deleža na politični moči, ki jim gre po številu in po njihovi pomembnosti za monarhijo, ki jo sedaj priznava ista »Neue Freie Presse« sama in ki se je tako eklatantno izkazala v sedanjih vojni? Če pravi dunajski list, da je o orožje monarhije obvarovalo Jugoslovane pred najhujšo usodo, pa jo moremo mi zavrniti, da je — namreč alnov našega trojnega jugoslovanskega naroda obvarovalo monarhijo pred najhujšo nesrečo, po kateri bi bila monarhija, izgubivši morje in njega zaledje, prenehala biti — velevlast! Junake, potokom krvi Jugoslovancev se ima zahvaliti monarhija, če te pokrajine ostanejo avstrijske! Jugoslovani sami so v prvi vrsti branili svojo zemljo. Le politična perversnost — močvirje! — more torej zahtevati od Jugoslovancev, naj služijo vladni politiki, ki jih je ubijala doslej in bi jih ubijala tudi v bodoče! Kajti — kakor nas uče izkušnje — v leksikonu avstrijske vladne politike ni besede — hvaležnost. Na to stran se ne smejo Jugoslovani udajati nikakim iluzijam. Izsiliti si morajo svoje pravo s opozicijo — ne proti državi, ampak proti zvestemu in nje sedanjemu političnemu ustroju, ki jih je doslej razkrajal in dušil. Bol za dosego tega cilja napoveduje majniška deklaracija! S te poti ne smejo nikomur na ljubo, najmanj na radi usode Seidlerjevega kabineta! Da je ta pot prava — v tej veri nam utrja tudi istočasno stokanje v »Zeit« in »Neue Freie Presse«.

Na adreso vseh odločilnih krogov pa bodi povedano: ne nadaljujte proti Jugoslovancem s politiko, ki bi jih končno prisilila v filozofski zaključek: če je že usojeno, da moramo propasti, je pač vse eno, ali nas požre volk, ali pa medved! Visoka gospoda razumelo menda, kaj smo hoteli reči: gorje državi, čim je zavladal med nje državljani indiferentizem napram njej!

Razne politične vesti.

Parlamentarna kriza. Z Dunaja se poroča 1. t. m.: Mnenje o položaju se menja skokoma. Dočim je še danes dopoldne poročilo krščansko-socialne korespondence »Austria« označalo pesimistično mnenje o položaju za neupravičeno, so se v opoldanskih urah pojavile vesti, da se ne bo težko dalo izogniti odgoviti poslanske zbornice. Poročilo korespondence »Austria« o položaju pripoveduje, da stoji poslanska zbornica pred začeto pogajanjem, ki bodo, kakor se misli, zahtevala več časa in ki so v svoji prvi fazi pokazale pripravljenost vseh nemških strank, da stopijo v pogajanja s slovansko opozicijo. V prvi fazi se namreč pogajajo 1 stranke desnega 1 levega bloka same medseboj, toda obe skupini niste doslej stopili v medsebojne, po vladi posredovane stike. Sedaj prihaja druga, po Seidlerjevih posvetovanjih pripravljena faza, katere naloga bo zlasti, da se najde pot do kratkega premirja med strankami, ki naj dovede potem do daljšega miru v svrhu pogajanj, kar naj bi bila tretja faza. Med drugo in tretjo etapo naj bi se odpravilo ex lex-stanje; sprejel naj bi se torej proračunski provizorij z vojnimi krediti. Da bi se dobil čas za velika premirje v svrhu pogajanj, ki naj bi pripravila preuredbo Avstrije v glavnih potezih, bi se težišče te tretje, upravnim vprašanjem posvečene pogajalne dobe, prelomilo v veliko komisijo za posvetovanje o preuredbi Avstrije, dočim bi parlament obdelaval nujna gospodarska in tekoča vprašanja. Vsekakor naj bi se po vladi posredovani stiki med desnico in levico pričeli takoj.

Načelnik krščansko-socialne stranke, prel. Hauser je povabil zastopnike avstrijskih strank k razgovoru, ki naj bi se vršil danes popoldne. Čehi pa so se takoj izpočetka uprli temu načrtu, ker so sumili, da je ministrski predsednik sklicatelj konferenca, in se nečelo nfkakor pogajati z ministrskim predsednikom. Zato se je našel potem izhod, da naj bi se v uradu zborničnega predsednika dr. Grossa ob 5 popoldne vršila druga konferenca načelnikov strank. Čehi so namreč vztrajali na svojem sklepu, da se ne udeležijo konference, ki naj bi se pod predsedstvom prelata Hauserja vršila v ministrski sobli. Končno pa so pristali na predlog, da pošljejo svoje voditelje k drugi načelniki konferenci. Tako so dosleli Čehi, da je bila vlada in nameravanih konferenc med strankami formalno izločena.

Prva konferenca načelnikov, ki se je pričela ob 2 popoldne, je sklenila po predlogu predsednika dr. Grossa, da se postavi na dneval red torkove seje drugo branje proračunskega provizorija. Razprava o predlogi naj bi se vršila dva dni in v četrtke ob 5 popoldne naj bi se vršilo glasovanje o njej. V tej načelniki konferenci se je post. Stanek pritoževal, da se še vedno ključa pod orožje 50letni poljedelnici, dasiravno je odredil domobranski minister, da naj se zaradi nujnih pomladanskih del ti poljedelci in poljedelski delavci ne kličejo v vojske. Napovedal je nujno vprašanje v tej stvari. Ministrski predsednik je odgovoril, da je v tej stvari že govoril z domobranskim ministrom. Samoočebni umljivo ostanejo v veljavi ukrepi domobranskega ministra, da se namreč najstarejši letniški poljedelci in poljedelski poslancev sedaj ne kličejo v vojaško službo. Vsak nedostatek v tej stvari naj se naznači domobranskemu ministru. Konferenca je končno odobrila predsednikove predloge.

Položaja pa ni razjasnila tudi druga konferenca načelnikov strank. Otvoril jo je ministrski predsednik z izjavo, da naj bi se najprej dosegel sporazum v obliki, v kateri naj bi se vršila posvetovanja o izpremembi ustave, ali naj bi se s stvarjo bavil ustavni odsek ali mešana komisija, ali naj bi sodelovali samo poslanci, ali pa da se pritegnejo tudi člani gosposke zbornice in druge osebe. Post. Hauser in dr. Waldner sta podpirala predlog ministrskega predsednika. Post. dr. Korošec in Stanek sta vzela predlog na znanje, da poročata o njem svojima kluboma. Post. Seitz je razpravljal o težavah glede izpreembe ustave, ker se ne ve, ali ostanejo Poljaki v državi ali ne. V tem smislu je govoril tudi post. dr. Omer. Post. dr. Adler je grajal namen, da bi se razpravljalo samo o obliki, ne pa tudi o vsebini ustavne reforme. Ministrski predsednik je izjavil, da je pripravljen, predložiti po vladi izdelana vodilna načela, kakor hitro se rešijo predvprašanja. Čehi in Jugoslovani bodo poročali svojima kluboma in konferenca se sestane zopet, kakor hitro zavzamejo stranke svoje stališče.

Tudi nemški krščanski socialci so začeli apelirati na Slovanca za sporazum. To je interesantno in simptomatično tem bolj z ozirom na pojave v dveh dunajskih velikih listih — v »Zeit« in »Neue Freie Presse« — o katerih govorimo danes na drugem mestu. V seji proračunskega odseka predminule sobote je krščanski socialc Miklas pozval stranke, naj se sporazumejo in rešijo parlamentarizem. Specielno slovansko opozicijo je pozival, naj odneha od nezacije, ki se kaže v tem, da se branilo razprav o ustavni reformi. Zagotavljal je, da ne nemške stranke pripravljene za mir, a pridodal je, da je to morda — zadnji apel!

Tudi poslanec baron Fuchs je rotli slovansko stranke, naj ne odklanjajo roke miru in naj privleče v izmenjavu mis

da prihaja tam gori do izpoznanja, da vendar čilo, da bi izgrala proletarijat, kakor se je to svojedobno zgodilo na Angliškem in Francoskem. — Zato se je morala provizorična vlada Lvov-Milukov umakniti Kerjenskemu, ki je pustil »svobodo« odprto pot, dokler ni revolucija boljševikov prinela režim Lenin-Tročkega. Ta dva sta se borila za svobodo do nebrzdljivosti, do samovoljnosti mas, do anarhije, do najusrečnejše porabe nasilja. Pred našimi očmi se je odigrala najrazglednejši dokaz, kako blizu druga poleg druge so skrajnosti, kako lahko se dotikajo. In sedaj bo »svoboda« dalje divjala, da ustvari pogoj za — tok vračanja: do anarhije k — carizmu? Nadejamo se v interesu Rusije in človeštva, da se tok ustavi na pol poti. Danes ni rešila Rusija iz vojne ničesar, nego revolucijo. Nima vojske, nima vlade, nima ustave. Izgubila je lepe ozemlja in bogate pokrajine; izgubila je narodno enotnost in grozi jej razpad. In da ni sklenila miru, bi bile prišle še težje izkušnje nad ta veliki narod. Toda, Rusija je narodna in si opomore zopet. Ko so boljševiki, ti nepoboljšivi teoretični vidiki, da Evropa se ni zrela za »socialno« revolucijo, je začel vpliv Lenin-Tročkega padati. Režim boljševikov se utesnje v malo ali pa še v več mesecih zamenjati z bolj zmernimi, ki dovede rusko državo k nile misli za človeštvo. Kajti, Rusija ima to mislo in jo izpolni. Za sedaj je seveda tepena dežela, ki je izgubila vojno in jej velja klic Vae victis! Vendar bo mir le povpreševal mogočni proces poroda novega sveta na Vzhodu: in kar bi trajalo desetletja, se izvrši v malo mesecih.

Socialisti v ententnih deželah za neodvisnost slovenskih narodov v monarhiji. Socialisti v ententnih deželah so izdali na konferenci v Londonu spomenico, v kateri je rečeno med drugim: Avstrija naj se ne razkasa. Istotako se jej ne sme vzeti gospodarski dohod k morju. Z druge strani pa mora kongres priznati, da treba zadovoljiti zahtevam Čehov, Slovakov in Jugoslovancev glede neodvisnosti. In tega ni smeti smatrati kot izključno notranje vprašanje. Vsakemu narodu, ki to zahteva, treba priznati pravico do neodvisnosti na podlagi pravil, ki jih postavi zveza narodov. Zajednicam treba nuditi možnost, da se primerno interesom in sorodnosti grupirajo v zveze. O Italiji pravi spomenica, da kongres podpira njene zahteve glede ujediniteljnosti s soplemeniki. Osvobodilni cilji Italijanske imperikalizma se obsojajo. Vse opravilne življenske potrebe se morejo zagotoviti, ali tako, da se pravne zahteve drugih ne bodo kršile, ali da se področja drugih narodov ne anektirajo. Glede balkanskega problema je izjavil kongres: Vsako kršenje mednarodnega prava se ima popraviti. Povsod, kjer kar narod istega plemena in istega jezika zahteva ujediniteljnost, se mora to izvesti. Vsakemu narodu mora biti omogočeno, da v popolni svobodi odloča o svoji usodi ter da se ne jemlje nikakega ozira na imperialistične zahteve držav. Posebna konferenca zastopnikov balkanskih držav ima prevzeti vsespunkna vprašanja upravne organizacije na Balkanu.

Grški občinski svet proti Jugoslovanski deklaraciji. V sili grškega občinskega sveta 28. februarja t. l. je bila proti glasovom socialističnih demokratov sprejeta naslednja resolucija: »Majnska deklaracija jugoslovanskih strank v poslanski zbornici postavlja kot prvi cilj njihovih stremeljenj ustvaritev jugoslovanske države, katere naj bi obsegala tudi vse slovensko jezikovno ozemlje z vključenimi nemškimi naselbami in nemško posestjo. Ustvaritev te države bi avstrijskim Nemcem odrezala svoboden dostop do Adrije, udarec, ki bi zadel življenjsko žilo vseh nemških alpskih dežel, posebno pa glavnega mesta Gradca. Poleg tega pa bi bili nemški prebivalci nameravane jugoslovanske države izročeni nacionalnemu nasilju. Občinski svet izjavlja zato v imenu prebivalstva deželnega glavnega mesta Gradca, da ne bo nikdar pripustilo izvedbe tega načrta in se bo proti njej borilo z vsemi sredstvi.« — Spodnjaestajerskim nemškutarskim gnezdom Celju, Mariboru in Ptuju je sledil torej sedaj še Gradec. Socialni demokrati niso glasovali za predlog. Kako more torej resolucija govoriti v imenu grškega prebivalstva, katerega je najmanj polovica. Če ne dve tretjini zastopana po socialnih demokratah? Pa so res imela ti protesti!

Nehotnost sarajevske »Hrvatske Dnevnika«. To veliko- in »čisto-hrvatsko« glasilo je matvezalo nedavno svojim čitateljem bajko, da je »Narodni List« prinesel — nov jugoslovanski program. S tem je hotel očividno vzbujati med čitatelji mnenje o nekaki vihravosti in nestanovitnosti sedanje jugoslovanske politike, ki naj jo po bilja rečeni list pod vodstvom — častnikov. Uredništvo zadržeske lista poljsnule, da to ni bil nikak nov jugoslovanski program, ampak memorandum dra. Korošca (ki sili ga priobčiti tudi v »Edinosti«), v katerem je pa sarajevsko glasilo frankovskega izdajstva in suženstva v službi nasprotnikov hotelo videti — nov jugoslovanski program. Je pač tako, da slaba stvar se ne da brati z nehotenimi sredstvi.

Rusija v sedanjem stanju. »Agramer Tagblatt« piše: Pogoj, naloženi petrograjski vladi, so težki in nimajo nič opraviti s formulo »brez aneksij in brez kontribucije«. Ali Rusija mora skleniti mir, ker nima drugega izhoda. Vae victis — gorje premaganim! Petrograjska vlada bi bila morala sprejeti celo te težje pogoje, ker je tako desorganizirana, da je nesposobna za obrambo. Marčna revolucija je zrušila caristiški režim in je iz »podanikov« napravila svobodne srodre. Če bi se bila ta revolucija izvršila v prejšnjih stoletjih, bi bila zadobila drugačne forme. Buržoaziji se ni več posre-

lojedno zgodilo na Angliškem in Francoskem. — Zato se je morala provizorična vlada Lvov-Milukov umakniti Kerjenskemu, ki je pustil »svobodo« odprto pot, dokler ni revolucija boljševikov prinela režim Lenin-Tročkega. Ta dva sta se borila za svobodo do nebrzdljivosti, do samovoljnosti mas, do anarhije, do najusrečnejše porabe nasilja. Pred našimi očmi se je odigrala najrazglednejši dokaz, kako blizu druga poleg druge so skrajnosti, kako lahko se dotikajo. In sedaj bo »svoboda« dalje divjala, da ustvari pogoj za — tok vračanja: do anarhije k — carizmu? Nadejamo se v interesu Rusije in človeštva, da se tok ustavi na pol poti. Danes ni rešila Rusija iz vojne ničesar, nego revolucijo. Nima vojske, nima vlade, nima ustave. Izgubila je lepe ozemlja in bogate pokrajine; izgubila je narodno enotnost in grozi jej razpad. In da ni sklenila miru, bi bile prišle še težje izkušnje nad ta veliki narod. Toda, Rusija je narodna in si opomore zopet. Ko so boljševiki, ti nepoboljšivi teoretični vidiki, da Evropa se ni zrela za »socialno« revolucijo, je začel vpliv Lenin-Tročkega padati. Režim boljševikov se utesnje v malo ali pa še v več mesecih zamenjati z bolj zmernimi, ki dovede rusko državo k nile misli za človeštvo. Kajti, Rusija ima to mislo in jo izpolni. Za sedaj je seveda tepena dežela, ki je izgubila vojno in jej velja klic Vae victis! Vendar bo mir le povpreševal mogočni proces poroda novega sveta na Vzhodu: in kar bi trajalo desetletja, se izvrši v malo mesecih.

Socialisti v ententnih deželah za neodvisnost slovenskih narodov v monarhiji. Socialisti v ententnih deželah so izdali na konferenci v Londonu spomenico, v kateri je rečeno med drugim: Avstrija naj se ne razkasa. Istotako se jej ne sme vzeti gospodarski dohod k morju. Z druge strani pa mora kongres priznati, da treba zadovoljiti zahtevam Čehov, Slovakov in Jugoslovancev glede neodvisnosti. In tega ni smeti smatrati kot izključno notranje vprašanje. Vsakemu narodu, ki to zahteva, treba priznati pravico do neodvisnosti na podlagi pravil, ki jih postavi zveza narodov. Zajednicam treba nuditi možnost, da se primerno interesom in sorodnosti grupirajo v zveze. O Italiji pravi spomenica, da kongres podpira njene zahteve glede ujediniteljnosti s soplemeniki. Osvobodilni cilji Italijanske imperikalizma se obsojajo. Vse opravilne življenske potrebe se morejo zagotoviti, ali tako, da se pravne zahteve drugih ne bodo kršile, ali da se področja drugih narodov ne anektirajo. Glede balkanskega problema je izjavil kongres: Vsako kršenje mednarodnega prava se ima popraviti. Povsod, kjer kar narod istega plemena in istega jezika zahteva ujediniteljnost, se mora to izvesti. Vsakemu narodu mora biti omogočeno, da v popolni svobodi odloča o svoji usodi ter da se ne jemlje nikakega ozira na imperialistične zahteve držav. Posebna konferenca zastopnikov balkanskih držav ima prevzeti vsespunkna vprašanja upravne organizacije na Balkanu.

Isrsko Sokolstvo za narodno ujediniteljnost.

Sva sokolska društva v Istri prestala su več početkom svetovskega rata delovati. Skoro svi izvršujući članovi istih bili su tijekom ovoga rata pozvani pod oružje. Premogri nam poginule na raznim razbojištima, mnogi čame u ratnom sužanjstvu. Nijedno sokolsko društvo u Istri ne može radi toga sakupiti svoga odbora, nijedno dakle društvo ne može sada očitovati svoje pristajanje uz zahtjev našeg troimenog ali istokrvnog naroda za ujediniteljnost i slobodu.

Potpisani starišina hrvatske sokolske župe »Vitez« smatra se pozvanim i ovlaštenim, da u ime svih hrvatskih sokolova u Istri javno izjavi sljedeće:

I. Isrsko sokolstvo listom pristaje uz deklaraciju jugoslovanskega kluba u Beču od 30. svibnja 1917. nazirajuću u istoj put, koji vodi ujediniteljnosti Jugoslavena u samostalnu državu.

II. Smatra, da je to ujediniteljnost jedini spas Jugoslavena od tudnjiske prevlasti i od tudnjega ropstva.

III. Drži, da će se samo potpunim i bezuslovnim provedenjem načela samoodređenja svih naroda postignuti trajni svjetski mir i uređenje socijalnog pitanja, jer, prije nego potlačen narod ne izvršuje svoja narodna prava, neće doći do mira ni među državama ni u državama.

IV. Najvećim prezirom odsudjuje odurno radotu svih onih tudnjinskih plaćenika, koji bilo s kolega razloga nastoje ometati nastojanje našeg troimenog ali istokrvnog naroda za svojim ujediniteljem.

V. Blagodari svima, koji na tom ujedinitelju rade, smatra ih nužnim, da se čim prije od agitacije, deklaracije, demonstracije, predle na akciju ustanovljenje jednog općeg jugoslovanskog akcionog odbora, koji bi morao izraditi i provoditi radni program, po kojem bi se najprije došlo do žudjenog cilja. Zdravo!

Volosko, dne 23. veljače 1918.
Za hrvatsko sokolsku župu »Vitez«
Starišina: Dr. Pošćić.

PROSIMO SLOVENSKE, HRVATSKIH I ČEŠKIH KNJIG ZA NAŠE RANJENE I BOLNE JUNAKE TER ZA ONE V OKOPIH. — POŠLJEJO NAJ SE V NARODNI DOM V TRSTU

grosico v cvetličnjak in jo položil tamkaj na divan. Ta cvetličnjak se je v pritičju držal stanovanjskih prostorov, a je bil visok in širok, kot kaka cerkvena ladja. Ko je Hubert vstopil, je začutil, da je bila samotnost in tišina, ki je vladala v vsej palači, tu še občutljiva, kot pa v jedilnici.

V medli svetlobi električnih svetilk so pahljčasta in listnata mahalca ponosnih palem in suličasta listje dracen začrtavala svoje sence po oknih, z belim peskom posutih stezah; med njihovim kovinasto se bleščim zelenjem so veliki, kravardeči cveti odpirali svoje čase in tam dalje je razpreševal vodomet po raznovrstnih praprotih svoje biserne kapilice, kar je bilo čuti kot vzdihovanje v tej globoki tišini.

Hubert se je že ravno hotel obrniti, ko je zagledal ono, ki jo je iskal, da prihaja proti njemu. Grofica Miranova je bila sama. Celo njena vesta Maša je pobeknila iz hiše; tudi nje se je polastila panični strah, ki je pred palačo zbral preplašeno, razburjeno množico. Prebivalci sosednjih hiš in služabništvo je pričakovalo nenavadnega prizora: s strahovitim truščem, v žaru proti nebu se vzdigajočega plamena se mora vsak čas porušiti zidovje palače.

Davčna olajšave.

Temeljem cesarske naredbi od 30. avgusta 1915, d. z. št. 254, in naredbi c. kr. finančnega ministrstva od 30. novembra 1915, d. z. št. 358, in od 23. aprila 1917, d. z. št. 178, se razglasuje:

Za ozemlja, prizadeta po vojni, se smatrajo posestniki grofija Goriska in Gradišanska, mesto Trst z okolico in mejna grofija Istria. Vendar se nanaša pričujoči razglas samo na mesto Trst z okolico, za katero se bodo upoštevale glede odmerjenja, izterjanja in odpisa izravnih davkov med drugim naslednje olajšave in enostavnosti:

§ 1. I. Zemljarina. Onim zemljišnim posestnikom, katerim so vojni dogodki poškodovali ali docela uničili kmetijske pridelke, bodisi preden so bili spravljivi, bodisi potem, ko so bili spravljivi, ali na polju ali v šrumbi, ali ako je deloma ali docela odpadel naravni donos kmetijskih zemljišč, ker so vojni dogodki onemogočili posejati ali obdelovati, se dovoljuje primerni odpisi na zemljarini. Kot vzroki škode se smatrajo razstreljevanje, požar, potepanje, kopanje strelskih jarkov ali atrditveni deli ali kaj enakega. Tem poškodbam se enačijo tatvina, rok in brezplačno zahtevanje zemljiških pridelkov. Za zadržke posejanja ali obdelovanja pridejo v poštev evakuacija, beg, nezaključena izguba za obdelovanje neobhodno potrebnega inventarja, ako voljaše čete zapro ozemlja in kaj enakega. Ako povzroči poškodba večletno neplodnost zemljišča ali dela zemljišča, se dovoli, počeni od istega leta, za katero se ne odpiše več davka, neglede na doletila § 31, odstavek 2, zakona z dne 23. maja 1883 l. (drž. zak. št. 83), oprostitve od davka za število let, ki je še potrebno, da se odstrani vzrok neplodnosti ali da se zopet doseže kmetijski donos. Okrajšani postopek se vrši tudi pri odpisu davka vsled ujm v smislu zakona od 12. julija 1896 drž. zak. št. 118, oziroma od 19. julija 1902, drž. zak. št. 1 ex 1903, kakor tudi čl. I § 1 cesarske naredbi od 16. marca 1917, drž. zak. št. 124, v slučaju, da so se ujme pojavile pred objavo tega razglašja (§ 23 naredbi finančnega ministrstva od 25. decembra 1917, drž. zak. št. 516).

II. Hišna razredovina. Ako je v zgoraj označenih ozemljih hišni razredovni podvržen poslopie zaradi vojnih dogodkov a) postalo docela ali deloma nerabno za stanovanje, ali ako se b) nepretrgoma dalje nego tri mesece sploh ali deloma ni stanovalo v njem, je docela ali deloma odpisati hišno razredovino, počeni od meseca, ki sledi dobi, ko so nehale omenjene razmere. Tudi se s predpisom, kolikor se že ni izvršil, počaka pri hišni razredovini glede vseh vpisov v kataster, ki jih je izvršiti vsled razvidnostnih slučajev, dokler se ne doženejo vložene zahteve za odpis.

III. Hišna najmarina in 5% davek. Da je neizterljivost najemnine v smislu zakona z dne 24. oktobra 1896 l. (drž. zak. št. 223) dokazana, se smatra za dobo sedanega vojnega stanja in je izvesti v § 1 tega zakona omenjeni, razmerni odpis hišne najmarine in 5 odstotnega davka, ako so najemniki 1. voljaše osebe ali nile enake osebe, ali 2. imetniki podjetij in opravil, kateri so ustavili ali bistveno omejili obrat zaradi izrednih razmer, ki so v zvezi z vojno, ali 3. osebe, ki so izgubile delo, ker se je zaradi vojne ustavilo ali skrajšalo obratovanje podjetja, v katerem so bile zaposlene, in ako se je hišal posestnik v pravnoobvezni obliki popolnoma ali deloma odrekal že plačnemu obroku najemnine in je bil najemnik ali njegov zastopnik o tem obveščen. — Po istih gojnih je dovoliti odpis davka brez ozira na najemnikov stan, ako je najemnik 1. vsled vojnih razmer prišel v bedo ali 2. zapustil prostovoljno svoje stanovanje in zbehal vsled pretečega ali že izvršene, ga sovražniškega navala ali bil primoran zapustiti svoje stanovanje vsled izpraznenja dotičnega kraja (§ 4 cesarske naredbi od 11. avgusta 1914, drž. zak. št. 213); odpis davka se dovoli za dobo, v kateri se ni stanovalo v stanovanju in se je povrnitev opustila zaradi nejasnih razmer ali pa ker ni bila povrnitev dovoljena. Enak učinek kakor popust najemnine ima v slučaju točke 2 sodna razodoba, s katero je bil najmodalec v smislu §§ 1104 in 1105 o. c. z. prisiljen popolnoma ali deloma popustiti najemniku najemninu; bodisi, da je najemnik bil prisiljen pustiti svoje stanovanjsko in trgovinsko opravlo v najetih prostorih ali ne. Ne ovira odpisa, ako se je v najetih prostorih pustila hišna in obrtna opravla.

IV. Obča pridobitina. Za trajno in popolnoma ustavljene obrate (§ 67 zakona o osebnih davkih) in pri odpisih pridobitine za začasno ustavljene obrate (§ 1 cesarskega ukaza z dne 19. okt. 1914, drž. zak. št. 293) se dovoljuje davčni odpis v smislu § 3 tega razglašja. Nekontingentirana pridobitina od vseh se neodmerjenih obratov, ki so se med tem zopet ustavili in kolih pridobitina bi se morala izbrisati temeljem § 67 zakona o osebnih davkih ali docela odpisati temeljem cesarske naredbi z dne 19. oktobra 1914 (drž. zak. št. 293), se predpiše razmernem znesku le za dobo dejanskega obratovanja.

V. Pridobitina od podjetij, zavezanah javnemu obračunu. V osemdesetnem roku od dneva razglasitve dalje, kakor označeno v § 3 tega razglašja, se morejo predati v § 118 zakona o osebnih davkih predpisana razrazila o ustavljenju podjetij — ako ni bil dotični rok že l. majnika 1915 pretekel — s učinkom, da ugasne davčna dolžnost s koncem davčnega četrtletja, v katerem se je ustavilo podjetje. Ako je podjetniko-

Nadja se je po kratki omedlevici zopet zavedala. Polotil se je nepopisen strah, ko je pomislila, da je sama med krvavimi ruševinami z razmrvarjenimi mrtvimi trupli, katerih ni smela ogledati, da bi jih spoznala. Strah jo je spravil pokoncu in ji dal toliko moči, da je mogla stati pokoncu. Hotela je iti tja kak vidi, da bi ob tem pogledu hitro umrla... saj je čutila blagodejno uverjenje, da ji počel srce ob tej preveliki bridkosti.

Nenadoma pa je glasno vzkrilnala: gospod de Brénaz je stal pred njo.

Tedaj pa je v brezmejni zmedenosti njenih misli in razburjenosti njenih živcev elementarno izbruhnila ljubezen, ki jo je navdajala svoje.

Široko je razprostrla roke... svoje lepe zole roke, katere je pokrivalo smledeno biserje... in privla Huberta na svoje srce, v skoraj svečanostnem objemu, v objemu divje, neobuzdane ljubezni.

Objel jo je tudi on... brez besedi, brez poljubov, in je s trdno sklenjenimi ustnicami pritisnil svoj obraz v lasne mlade žene. Vsako ljubkovanje bi bilo motilo občutke tega trenutka, ki je za oba pomenjal neskončnost.

Počasi se mu je odvila od srca; roke so ji zdrknile ob Hubertovih navzdol, njene in njegove roke so se iskale in našle ter ostale nekaj časa trdno sklenjene. Tedaj sta se našla tudi njuna pogleda, in zrla sta drug drugemu v oči nemo, brez besedi, dokler jima niso solze orosile oči.

Končno je izpregovorila Nadja potihoma, toda brez hlinjene sramežljivosti, odločno:

va zahteva do davčnega odpisa v smislu § 118, odstavek 1 ali 2, zakona o osebnih davkih, že dogazna, preden se davek odmeri, se davek hkratu predpiše in odpiše.

VI. Rentnina. Ako so dohodki, ki so na podlagi napovedi zavezani rentnini, docela ali deloma odpisali zaradi vojnih dogodkov, se dovoli primeren popust na predpisani rentnini.

VII. Dohodnina in plačarina. Na odpise na dohodnini in plačarini zaradi smrti in ker so nehali stalni službeni prejemki, ali ker so se zmanjšali pod izmero, ki osniva davčno dolžnost (§ 229 zakona o osebnih davkih), in na izprezled in znižbe dohodnine in plačarine po § 232, odstavek 2, zakona o osebnih davkih, se uporablja postopanje po § 3 tega razglašja.

(Konec jutri.)

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 4. do 9. marca, (18. razdeljevanje) se bodo mogla proti preščiplenju številke 18 izkaznice za živila dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na osebo in teden:

KORUZNA MOKA.

300 gramov (30 dkg) koruzne moke proti oddali dopolnilnih izkaznic za porabo 420 g (42 dkg) kruha ali 300 g (30 dkg) moke (oddati je treba vse odrezke skupno s matico), veljavni od 1. marca do 14. marca 1918, in istočasni predložitvi izkaznice za živila (tudi izkaznice za javne kuhinje).

SUHO ZELISČE.

10 dkg suhega zelisča po K 10'— kg; za manj imovite sloje (z rdečo prečrtano izkaznico za živila) po K 5'— kg.

KISLA REPA.

3/4 kg kisle repe po K 1'60 kilogram; cena za netimovite sloje (izkaznice z rdečo črto) po K 80 kilogram.

MARMELADA.

3/4 kg marmelade po K 4'16 kg.

CIKORIJA.

3/4 kg cikorie na osebo in teden po K 9'60; za manj imovite (izkaznica z rdečo črto) po K 4'80; 3/4 kg 60 vin.

SOL.

3/4 kg soli na osebo in teden po 28 vin. kg.

SLANINA.

Na vsakih 6 (šest) odrezkov oficijelne izkaznice za masčobe, veljavni za čas od 4. do 10. marca 1918, se dobi tekot tega razdeljevanja pri nakupu drugih živil izkaznica št. 34, na katero se dobi do sobote, 16. t. m., v običajnih prodajalnah 6 dkg slanina na osebo po K 18'— kg. Cena za manj imovite sloje (izkaznice z rdečo črto) po K 6'— kg.

DODATNE IZKAZNICE ZA MASČOBE.

Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dodatne izkaznice za kruh in do dodatne izkaznice za masčobe z odrezki, razimenovanimi s črko S, dobi proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavni za čas od 4. do 10. marca 1918 dodatno izkaznico šte. 59 ter morejo nanjo do vštete sobote 9. marca, v običajnih prodajalnah dobiti po 3 dkg slanina. — Izkaznice št. 58 veljajo do sobote, 9. t. m.

OGRSKE SALAME.

V vseh prodajalnah svinjine se bodo prodajale ogrske salame najboljšie vrste po K 38'— kilogram. Kupci se morajo izkazati z živilsko izkaznico in ne morejo kupiti več kot 3/4 kg salam.

IZKAZNICE ZA SVINJINO.

Kedaj stopijo v veljavo izkaznice št. 45 za nakup svinjine, se objavi posebej.

IZKAZNICE ZA GOVEDINO.

Razdele se izkaznice št. 28 za nakup govedine. REDILNA MOKA IN KONDENZIRANO MLEKO ZA STARCE, BOLNIKE IN OTROKE.

I zavoj redilne moke (250 g) po K 1'— zavoj in 400 g kondenziranega mleka po K 7'30 kilogram (400 g za K 3'—). — Tekot tega razdeljevanja se preščišče št. I rumenih izkaznic za otroke (80 dkg) in št. III sivih izkaznic (za starce in bolnike), veljavni za meseca februar in marec.

Lastniki izkaznic za naravno mleko imajo pravico samo do 1 zavoja redilne moke proti preščiplenju št. I.

PETROLEJ.

Ta teden se razdele izkaznice št. 21 in 22. Na izkaznice št. 21 se bo zamogel dobiti petrolej od 4. do 9. marca v prodajalnah s lihimi številki (1, 3, 5, itd.). Tudi prodajalne s sodimi številki (2, 4, 6, itd.) ki imajo se petrolej v zalogi, ga morajo prodati na izkaznice št. 21. Na vsako izkaznico se dobi 3/4 l petroleja po 56 vin. l.

KROMPIR.

Izkaznice šte. 46 s šte. 2 na zadnji strani, za 1 1/4 kg krompirja, so veljavne do ponedeljka 4. marca 1918; izkaznice šte. 47 s šte. 3 na zadnji strani, ki se razdele tekot tega razdeljevanja, pa bodo veljavne do 14. marca. — Krompir na te izkaznice se more dobiti samo na trgih: Pontorosso, Legna, Barriera vecchia, Giuliani in Peruginio.

so se iskale in našle ter ostale nekaj časa trdno sklenjene. Tedaj sta se našla tudi njuna pogleda, in zrla sta drug drugemu v oči nemo, brez besedi, dokler jima niso solze orosile oči. Končno je izpregovorila Nadja potihoma, toda brez hlinjene sramežljivosti, odločno: Če bi bil mrtev vi, tudi jaz ne bi bila živeja več. — O, — je odgovoril, — to bi bilo morda najbolje za naju oba, ker ste vendar last druga. Ni mogel zadušiti tega občutja, kajti njega ni moglo... posebno ne po tem, kar se je zgodilo pravkar... zadovoljiti —? — spe s svojimi lažmi, poniževanji in srečo, ki naj bi jo delila s kom drugim... za to je bilo ono, kar je občutil na Nadjinih srcu veliko prelepo in pregloboko. In tudi ona se ni mogla zadovoljiti s trenutnim, z večno sramoto plačanim užitkom... Hubert je čutil to in jo je zato ljubil še bolj.

Da je omenil grofa Miranovega, je očividno presenetilo Nadjo in jo zbežalo. Njene poteze so se hipoma izpremenile; blede do usnic in s prestrašenim pogledom se je odmeknila. Kaj se je dogajalo v njej? Ali je pozabila nevarnost, ki je pretila njenemu soprogu, in ali jo je ob tem spominu začela peči vest?... Ali pa je bila morda druga miš-

MILO.
1 (en) kos mila, ki tehta približno 10 dkg, po 40 vin. kos. Dobiti se more samo proti izročitvi dveh odrezkov oficijelne izkaznice za milo, veljavni za mesec december 1917, januar, februar in marec t. l.

PRODAJA SLADKORJA.

Aprovizacijska komisija poroča: Jutri, v ponedeljek, 4. marca, se prične prodaja sladkorja. In jutri tudi stopi v veljavo računirana prodaja po sistemu »seznamov odjemalcev«. Vsako mora kdpavati sladkor (na normalno izkaznico) o ni prodajalnic (jestvinčarski, aprovizacijski, zadružni), za katero se je vpisal, in prodajalnice smejo oddajati sladkor (na normalne izkaznice) samo onim osebam, ki so se vpisale pri njih kot odjemalci. Kdor se je izpočetka vpisal pri kakem jestvinčarju, pozneje pa v kaki aprovizacijski prodajalnici, se smatra za odjemalca te poslednje. — Osebe, ki se iz kakršnegakoli razloga niso vpisale nikjer, se morejo vpisati v katerikoli prodajalnici (jestvinčarski, aprovizacijski, zadružni) še do 14. t. m.

Ker zaradi tehničnih ovir še ni bilo mogoče razdeliti posebnih legitimacijskih listov za nakup sladkorja, se bo treba izkazati z izkaznico za nakup kruha, na podlagi katere se je izvršil vpis v seznam odjemalcev. Osebe, ki nimajo take izkaznice, torej osebe z začasno živilsko izkaznico, dobe sladkor obenem z ostalimi živila in ni prodajalnic aprovizacijske komisije, kjer dobivajo svoj tedenski odmerek.

Do 14. marca se bo mogla dobiti samo polovica mesečnega sladkornega odmerka (3/4 kg), torej samo na odrezke normalne sladkorne izkaznice z rimskimi številkami I, II in III.

Na dodatne izkaznice za 3/4 kg za otroke do dopolnjenega 5. leta (izkaznice z 2 odrezkoma po 3/4 kg, enake barve z normalnimi izkaznicami) se dobi takoj ves sladkor v oni prodajalnici, kjer se kupuje sladkor na normalne izkaznice. Prodajalnica pa mora voditi poseben seznam za take dodatne izkaznice, v katerem je treba zabeležiti ime in priimek, številko izkaznice za nakup kruha in številko dodatne izkaznice, glaseče se na 3/4 kg sladkorja. Obrazci za te seznane se dobe pri uradu aprovizacijske komisije v ul. S. Nicolò št. 12 I.

Na dodatne izkaznice za 3/4, 3/4, 3/4 in 1 kg, ki jih dobivajo noseče in doječe žene ter bolne osebe v uradu v ul. S. Nicolò št. 11 I, oziroma v ul. Cassa di Risparmio št. 13 II, se dobi sladkor takoj za vse odrezke, toda samo v prodajalnici aprovizacijske komisije v ul. dell' Orologio št. 6. Te izkaznice so tiskane v oranžni barvi na rdečem temelju in imajo s črtilom natiskan pečat aprovizacijske komisije.

Na izkaznice za 3/4 kg, katere dobivajo potom delodajalcev ali preloptavljene oblasti osebe, ki so zaposlene v podjetjih, oziroma uradih z nepretrganim obratom, se dobi sladkor takoj na vse odrezke samo v naslednjih jestvinčarskih prodajalnicah: 1. Antonio Maccari, ul. Cavans 13, 2. Nicolò Apollonio, ul. del Lloyd 9, Carlo Sigon, Rojan, Minico Schmidt, Sv. Ivan, Emilia Petek, ul. del Rivo 19.

Sadni most.

Solška refleksija. Jutri naj se pripravi solška mlačina. Pripadajoča jedilnica in štednja in na p. Chessa Evangelica, da dobi nove izkaznice za solško refleksijo.

Najumazanejši način agitacije kakor je razvidno iz današnjega sporočila aprovizacijske komisije, se prične splošno prodaja sladkorja za mesec marec šele jutri, v ponedeljek, in je aprovizacijska komisija za to prodajo, sledeč pritisku socialnodemokratskih hujšakcev, ukrenila glede vpisa v »seznani odjemalcev« tako, da bomo se govorili kar najodločneje o tej stvari. Za danes po naj konstantno samo naslednje: Vse drugo prebivalstvo mora dobiti sladkor šele od ponedeljka dalje, socialnodemokratske komune družbe pa so za prodajo že včeraj, v soboto! Seveda, da se po kaže, češ, mi moremo pri ustreči svojim odjemalcem - članom, kot vsi drugi! Na ta način se torej agitira za socialnodemokratske komune družbe! P. J. Ali je aprovizacijska komisija poznanila za te strankarske zadruge? Gospod namestnik, ali vam je znano to? Ali spoznavate, kako se zlorablja na tak umazan način pod vašim vrhovnim nadzorom stoječa aprovizacijska komisija in socialnodemokratske strankarske namene? Ali so člani socialnodemokratskih komunalnih združenj boljši in več vredni, kot pa vse ostale tržaško prebivalstvo? Takih protekcij nikakor ne sme biti, in protestiramo najodločneje proti njim. Enaka pravica za vse!

Za deklaracijo, G. Hlavka, c. kr. okrajni orožniški stražar, v Volosko-Opatiji, se pač zelo zanima in skrbno sprašuje po vseh v svojem okraju, kdo zbira podpise in kdo se podpisuje ter koliko let le-ta ima. — Prav, prav, le sam naj se prepriča, da smo vsi zavedni. — Samo bi mi priporočili še, naj v svoji prevzetosti tudi skrbno prešteje in obvesti svojega šefa, ali kogarkoli, koliko nas je, ne glede na leta — lačni!

Ali je to tudi za ljudi? Včeraj popoldne so pripeljali pred konjsko mesnico v ul. Giulija št. 27 vozič. Mimogredoči ljudje so se ustavljali, ker so začutili neznošen smrad. Povpraševali so, kaj neki tako smrdi? In kaj je bilo? Na voziču se je nahajalo konjsko meso aprovizacijske komisije, katero naj bi se v omenjeni mesnici prodajalo menda po K 10⁰⁰ — kilogram. Ljudi je kar stresalo, ko so videli ono smrdečo mrhovino, ki naj jo za drag denar kupuje prebivalstvo, da si žnjo nakopile bogve kakšno bolezen. Ne, kaj takega pa ne! Kako je sploh mogoče dati v razprodanje tako meso? Ali ni oblastvenih organov, ki bi konstatirali, da taka smrdljiva mrhovina ni užitna za ljudi? Saj bi se menda ne žrle niti Hvali Resnica, da se v sedanjih časih polje mrisikal, kar bi se bilo prej zballo človeku prijeti tudi samo s prsti; toda da bi se nam dajalo tako meso, tega pa ne! Če se stradam, če že umiramo za lakoto, pa nas vendar še ni treba zastrupljati s konjsko mrhovino!

Ženske pomožne moči za armado v polju. Za etapno okoliščje se potrebuje še večje število ženskih pomožnih moči in prihajajo v poštev: Pomožne moči za pisarno I. razreda (stenografije, perfekte daktilografije, knjigovodstvene itd.), potem pomožne moči za pisarno II. razreda (pisarice, tehnične pomočnice, telefonistkinje in voditeljice gosposdarstva, nadalje kuharice, profesionistkinje, ordonance, prodajalke, delavke, natakarice itd. Pojasnila daje c. kr. dobavljali urad v Trstu (ulica Torrente, skladišče živil, II. nadst. levo), na katerega naj se naslovijo prošnje, opremljene s kolektom za 2 K in izpričevalom službe ali šole, zdravniškim izpričevalom dobrega vedenja.

Nove izkaznice za tobak. C. kr. finančno ravateljstvo javlja: Tobake izkaznice (rumene barve) za Trst - mesto stopijo iz veljave in namesto njih se izdajo tozadevnim imetnikom zaporedoma nove izkaznice. Nove izkaznice se bodo izdale za sedaj onim, ki imajo rumene izkaznice od št. 1 do vstevišti št. 12.000 in sicer na sledeči način: V ponedeljek, 4. marca t. l., od 9 do 12 predp. in od 4 do 7 pop. št. 1 do 2000, v torek, 5. marca, ob ravno istih urah št. 2001 do 4000, v sredo, 6. marca, št. 4001 do 6000, v četrtek, 7. marca, št. 6001 do 8000, v petek, 8. marca 8001 do 10.000, v soboto, 9. marca št. 10.001 do 12.000. Kdaj dobte nove tobačne izkaznice oni, ki imajo sedaj tobačno izkaznico s številko od 12.001 naprej, se objavi kasneje. Interesirane stranke se pozivljajo, da se predstavijo osebnostno pri c. k. carinski ekspozituri ob glavnem vstopu v pristo luko v gori določenih dnevih in urah in sicer morajo prinesiti seboj staro tobačno izkaznico, katero urad obdrži, in pa še kako drugo legitimacijo. Oni, ki so rojeni v letih 1865. do vstevišega 1900. morajo vrhu tega pokazati tudi svoje vojaške dokumente.

Ne — to ni prav! V vojaški bolnišnici se je dogodila nedavna neka tatvina. Storitve so zaslišali, zaprli in jih izročili roki pravice. Do tu bi bila stvar prav in v redu. Ali, kar je odredilo vodstvo bolnišnice vsled te tatvine, to se nam ne zdi prav. Prepovedalo je namreč vse obiske že v minulih časih — skrb, razburjanje in splošne duševne depresije. Rodbine se tresajo v največjem strahu radi usode svojcev, poklicanih pod orožje. Hrepenje po svidenju s svojci. Koliko večje je to hrepenenje, če vedo, da je njihov oče ali brat v bolnišnici, torej bolan. In če pomislimo na pregovor, da ima srh velike oči, potem bomo umeli, da si svojci često predstavljajo stanje bolnika še veliko hujše, nego je morda v resnici in trpe tem večje muke, če ga ne morejo videti in obiskovati. Vojna je naložila vsemu prebivalstvu itak dovolj trpljenja, težav in žrtev. Vsi takih nepotrebnega duševnega trpljenja naj bi se mu ne nalagalo poleg vsega drugega! Ne — to ni prav!

Krekova slava je v nedeljo, dne 10. marca 1918, v gledališču Fenice v Trstu: Začetek točno ob 11 dop. Cene (vstopnice v predprodaji pri vratarici Nar. doma od danes naprej): Sedeži v priliki: prvih osem vrst po K 6⁰⁰, nadaljnjih osem vrst po K 5⁰⁰, zadnje tri vrste po K 4⁰⁰. Sedeži pod galerijo (gradinate) K 3⁰⁰. Stojlišča v priliki K 2⁵⁰. Stojlišča na galeriji K 2⁰⁰. Prostori se ne bodo rezervirali nikomur. Spored: 1. Anton Nedved: Naša zvezda, mešan zbor. 2. Govor, govori državni poslanec dr. Otokar Rybář. 3. Dr. Joža Lovrenčič: Vstajenje, prizor. Ples vti ugalsbil Ivan Grbec. 4. Ziva slika. (10 minut odmor). 5. Davorin Jenko: Molitev, moški zbor. 6. Jugoslovanske narodne pesmi: a) Oskar Dev: Gozdček je že zelen... (slovenska) b) Anton Anđel: Dragi je daleko, (srbska) c) Janko Žirovnik: Prišla bo pomlad zelena, (slovenska) d) Anton Anđel: Igra kolo, (hrvatska), mešan zbor. 7. Dr. Antonin Dvofak: Moravska dvopeva: a) Vodička, b) Ujeta, za sopran in alt s spremljevanjem klavirja. 8. Ivan Bartl: Dneva nam pripelji zar, mešan zbor s tenor solo. 9. Davorin Jenko: Bože bratimstva, mešan zbor. Pevovalci: gosp. Karel Mahkota. — Spored z besedilom »Vstajenja« po 30 min. pri razprodajalki vstopnic.

Krekova proslava na Franka-Kontovelja. Se do pred kratkim se je pisalo o raznih prireditvah, zabavah in celo o zabavnih večerih v mestu in po spodnji okolici cele slavošpeve na desno in levo. Kakal sem, da se kdo oglasi in spomni s par visticami tudi tega našega narodnega slavlja. Toda ni, čeprav je bilo pri prireditvi dovolj odličnih gostov — ki bi lahko opozorili javnost na to pomembno proslavo. Če je katera prireditev vredna, da se o njej piše, je gotovo ta, ker je to bila prva Krekova proslava na tržaških tleh in ker so jo omislili in priredili zavedne priproste mladence Jugoslovanske Proseka - Kontovelja. Videti jih je bilo treba, s kakim navdušenjem in požrtvovalnostjo so se pripravljali na ta pomembni narodni praznik. To ni bila navadna prireditev, ampak pravo narodno slavlje, ki je spominjalo na dobo taborov. Trumoma so prihajali gostje iz bližnjih vasi, posebno tudi iz Trsta in spodnje okolice. V kratkem je bila velika dvorana nabito polna — tako, da so se morali ostali gosti zadovoljiti s stojščem — na dvorišču. Slavlje se je začelo s slavnostnim govorom, v katerem je govornik označil in pojasnil pomen te slavnosti. Po govoru je nastopil zbor — pestra slika 50 pevov v lepi narodni noši. Že pri prvem nastopu je zbor pokazal svojo izvežbanost in posebno svoje disciplino. Občudovanja vredna je bila pazljivost vsega zbora na pevovodjo in dovršenost proizvajanja. Posebno dovršeno se je pela pesem »Ružica i slavuj« ono padanje, naraščanje in tihe tožbe so popolnoma privezale poslušalce na se. Ziva slika je povzdignila pomembnost slavlja do viška, kajti ob zvokih veličastne himne »Le pa naša domovina« se je dvignila vsa množica in začela navdušeno peti svojo himno. Obe deklaraciji sta izvršili mladi Jugoslovanci hvalevredno. Krekova igra »Tri sestre« je bila v rokah dobrih diletantov, tako, da je bila podana dobro. Po končanem programu se je g. župnik (predsednik Krekovega odbora) A. Martelanc v primernih besedah zahvalil vsem gostom, da so v tako velikem številu posetili prireditev in tako povzdignili dan slavlja do popolnosti. V svojem vnetem govoru je opominjal navzoče, da nečemo in ne smemo, biti več sužnji — temveč hočemo biti — na svoji zemlji svoj gospod! Zaključil je s Krekovo oporoko: »Vi vsi, ki ste seme...« Govoru je sledila burna ovacija in narod je dal zopet duška svojemu čustvovanju z »Le pa naša domovina«. Čast proseško-kontoveljskim Jugoslovankam. K. C.

Glasbeni konservatorij Giuseppe Tartini priredi vrsto znanstveno-umetniških predavanj. Dne 12. t. m. bo predaval Mario Piazza o: Come nasce l'amore. (Kako se poraja ljubezen). Dne 18. t. m. Giorgio Ravasini: Orizzonti futuristi (Tuturistična obzorja). Dne 26. t. m. Ernesto Dolcher: Il nostro paradiso. (Naš raj). Dne 2. aprila Narciso Schmidhen: La tragedia e la commedia nella loro origine e nel loro sviluppo. (Tragedija in veseligrav v njihovi postavi in razvoju). Vstopnina 1 K.

Umetniški večer. Med različnimi idealnimi stremenji in smotri, za katerih polno in kar najhitreje dosegajo stremi z vsemi močmi pred nekaterimi tedni ustanovljena »Mednarodna zveza tržaških in primorskih častnikarjev«, je na prvem mestu preskrba vdov in sirot družinskih članov. Zato se je sklenila ustanovitev društvenega sklada za vdove in sirote. Denarna sredstva tega sklada bi seveda izločena omogočala le skromne podpore, ker prihajajo izločeno iz prispevkov sedaj ne posebno številnih članov. Da se pa ta sredstva zvečajo in se tako vdovam in sirotam po primorskih častnikarjih zagotovi stanje primerna preskrba, hoče društvo tudi najširšim slojem prebivalstva nuditi priložnost, da prispevajo k temu človekoljubnemu namenu. Ta možnost sponomoči je gotovo prebivalstvu našega mesta dobrodošla, saj si je vendar svesto, da je delo častnikarjev, katerih vdove in sirote je treba preskrbeti, vedno v njegovih službi in da danzadnem neumorno pospešuje le interese prebivalstva. S to sponomočo pa hoče častnikarstvo tudi nuditi prebivalstvu nekaj. Naše glasbojubno mesto je v sadnih časih popolnoma pogrešalo v resnici pravo, visoko, umetniško glasbo. Le malokdaj je imelo priliko čuti kaj takega, dasi ravno v današnjih dnevih težkih skrbi tako nujno potrebuje takega povzdigujočega razvedrila, prave glasbe. Prireditveni osek častnikarskega društva, kateremu predseduje urednik K. Mayerweg in so mu člani najizkušenejši glasbeni izvedenci in strokovnjaki, si je nadel nalogo, da poda Trstu nekaj takega. V torek, 12. t. m., in v petek, 15. t. m., se bosta vršila v gledališču »Politeama Rossetti« prva dva umetniška koncertna večera. Sodelovanje najodličnejših umetniških moči, med njimi tudi posebnih ljubljencev prijateljev glasbe v našem mestu, je že zagotovljeno. Spored obeh večerov bo stal na višini, ki pristaja prireditvam umetniških vrednosti sodelujočih in umetniškemu smotru, za katerim stremi prireditev. Čisti dohodek je namenjen zakladu častnikarskega društva za vdove in sirote. Odbor je prepričan, da s prireditvijo teh umetniških večerov izpolnjuje srčno željo tržaškega prebivalstva, in ne dvomi, da bo v njegovem stremljenju kar najkrepkeje podpiralo prebivalstvo našega glasbojubnega mesta.

Iz Divače. Dne 23. svečana 1918. se je vršil v Divači pogreb nepozabne in vsej okolici priljubljene gospe Jožice Gorisček. Pokojnica je bila znana kot prvobornilka za narodno stvar, sodelovala je pri vseh narodnih prireditvah in društvih, ter bila mnogoletna tajnica družbe sv. Cirila in Metoda. Pogreba se je udeležilo razven sorodnikov in znancev skoro vse uradništvo c. kr. drž. kakor tudi juž. železnice, c. kr. pošte in učiteljstvo. Pevski zbor je zapel pokojnici v zadnji pozdrav na grobu, in so tužni zvoki ganili slehernega do solza. Podružnica sv. Cirila in Metoda pa je nabrala mesto venca svojih tajnic, lep znesek 359 K 30 vin. Bodi nepozabni, kraška zemljica lahka!

Vojno - pomožni urad političnega društva »Edinosti« posluje v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« v ulici Carintia št. 39. I. nad., na levo, in sicer, izvemši nedelje in praznike, vsak dan od 9 in pol dop. do 12 in pol pop. Ob tem času je urad na razpolago strankam za vsakršna poljsna in sestavljanje vlog v volnosciskrskih in raznih drugih zadevah. V slučajih potrebe bo poslujoči uradnik za stranke tudi osebno posredoval na pristojnih mestih.

Mestna zastavljavnica. V ponedeljek, 4. t. m., se bodo od 9⁰⁰ dop. do 1 pop. prodajali na javni dražbi medragoceni predmeti (perilo brez izkaznice in druga oblačila) zastavljeni meseca junija 1917 na zastavne listke serije 141 in sicer od št. 49.901 do št. 51.900.

ZAHVALA.

Podpisana Marija Stare iz Stanjela izreklam tem potom tržaški poslovavnic c. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote, oddelk k vojni zavarovanju, najsrčnejšo zahvalo za točno mi izplačano zavarovalnino v znesku K 1743 o priliki junjske smrti mojega padlega soproga Petra Stare.

Hvaležno prejela.
STANJEL, 2. III. 1918.
MARIA STARC
Priča: Marija Matojurić.

†
Zalostnega srca naznanjamo vsem prijateljem in znancem v imenu tudi ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je naš ljubljani sin in brat
Viktor Prunk
po dolgi in mučni bolezni, v 15 letih starosti danes v Gospodu preminul.

Pogreb predraga pokojnika se bo vršil v ponedeljek ob 3.30 pop. iz hiše zalosti ul. Risorta št. 13.

TRST, dne 2. III. 1918. KAREL (odsoten) brat.

IVANA, mati. Novo pogrebno podjetje Corso 47.

ŽIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA V TRSTU
Ulica Ponterosso vogal ul. Maria Teresa. - Lastna palača.
Delniška glavica K 100.000.000. - Rez. sklad K 22.500.000
Izvajajo kulturno vse banke in menjalnične transakcije.
Uradne ure od 9-1 pop.

Češko Budjevička Restavracija (Boskova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrožba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI
se računajo po 6. stot. besede
Mestne tiskane kerode se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Prodaj moški delni plašč za veliko osebo. eno pokrivalo-kešuh za kolese, 5 plaščev za kolo ter 10 kg bele barve. Ulica C. Corso 6 v gostilni Pradčič od 10-12. 1873

Iščem učence in delavce kovače. Ulica Media št. 6. 1886

Dve hišici se prodajo 10 minut od ljudskega vrta. Ena s vrtom, štirimi stanovalji in podstrešjem. Druga s dvema stanovaljima in prodajalnice pripravljeno za vsake obrt. — Naslov pove I. ad. Edinosti. 1892

Iščem takoj sluzkinjo za sobna dela. — Ulica Carradori 15, Kosič. 1891

Iščem za avgust ali prej prostora za pisarno in stanovanje. Vitez dr. Gino Domper. 1893

Iščem hišno, znati mora kuhati. Piazza Barriera 12, vrata št. 12. 1893

Kupim kozo staro 3-5 let s mlekom ali brejo da ima mleka več kot 2 litra na dan. Ponudbe na Karel Šiškovič, Černikal Istra. 3150

Od danes naprej se prodaja v Hotelu Balkan najboljšo ogrsko pivo. 1871

Lisice, kuharje, kune ter mačke kupim po zmernih cenah. Van Ophen, Corso 37, poln. desno. 1768

Radi selitve prodam meblirano stanovanje ob stoječi iz kuhinje, spalne sobe, pisarne ter razno drugo pohištvo. Barriera vecchia št. 27 IV. Chochołka. 1864

Žakije vsake vrste kupuje Babič. Molino grando 20. 1869

Karel Šiškovič trgovca Černikal (Istra) kupi katerokoli množico kvepla drobno mletega, najraje Romanja, za žveplati vrte, ter gobice za cepiti vrte. 3143

Sadna drevesa — kruske oplesne na kutno, jablane, tršnje in drugo drevje izbrane vrste prodaja Josip Štrkelj v Kemna (Gorjanci). 3149

Žveplo za sode kg po 36 K razpoložljiva po polnem povzetju F. A. Krepek, Maribor ob Dravi, Bismarck 19. 3148

Dobro kavo se pije v mlekanju na trgu Barriera 5 vogal ulice Fontane 30. (1876

Vinske sede kupim v vsaki množici. Plačam po najvišjih današnjih cenah. Znidarski, Opatija št. 436. 1877

Prodaj 2 veliki evinji. — Sv. Ivan pri stari cerkvi. Posvetje Marinič. 1765

Ivan Perle išče samodoma sposobnih delavcev za posekati tropiceve v Trbiču (Montalocce) 117. Plača po dogovoru. (1865

Fotograf Anton Jerič postavlja v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407

Pozor!

12 letni deček Franc Cluka, ki je dne 9. februarja izginil, se ni še našel vključ policijskega iskanja. Deček govori pravilno nemško, običen je v plave hlače, črne nogavice, črne čevlje, rujav površnik, ima rujave lasi, črne oči ter tri znamenja na obrazu. Kdor bi kaj vedel o dečku, je naprošen, da sporoči proti nagradi svojim skrbnim staršem.

Rodbina Ciuka
Trst, Hotel Europa.

Posojilno in konsumno društvo na Opatinah
vabi vse člane na

redni občni zbor

ki se bo vršil
dne 10. marca 1918 v društveni gostilni
ob vsaki udeležbi ob 3/4 popoldne.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Volitev novega odbora.
6. Razni predlogi.

OPČINE, 2. III. 1918.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu
(Lastna palača)
ustanovljena leta 1838.

Zavarovanje proti škodi, povzročeni po ognju, streli in eksplozijah.
Zavarovanja steklenih plošč proti razbijanju.
Zavarovanja proti tatvini s vzlomom.
Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhem.
Življenjska zavarovanja v najrazličnejši kombinaciji.

Delniška glavica in rezerve dne 31. decembra 1915 K 199.625.992-46
Stanje zavarovalne glavice na življenje (31. 12. 1915) K 548.495.349-—

Odkar obstaja družba, je bilo v vseh branah izplačano na škodah K 872.453.443-86.
Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in vseh najbližjih krajih Avstro-Ogrske monarhije.

KONJAK

destilirani iz vina lastnega pridelka. Pri oslabeleosti od starosti in želodčnih težkočah je iz vina destilirani star konjak že stoletja znano preizkušeno okrepilo 12 let starega v 4 politrskih steklenicah pošiljem franko za K 80, mladega 3 letnega čudovito bolečine tolažeče vrgavalno sredstvo zoper trganje v udih, 4 politrške steklenice K 60. — Vino od 56 litrov naprej. — Beli rizičnik K 4.80 in rdeči burgunder per 1 K 5.20

BENEDIKT MERTL, veleposesnik
gručina Golice pri Konfah, Stajersko.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
dovoljuje članom posojila proti poročstvu, zastavi življenjskih pollic, posestev, vrednostnih papirjev ali proti zaznambi na službene prejemke.
Vračajo se posojila v 7%, 15 ali 22%, letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.
Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 13, ki daje vsa potrebna pojasnila.
Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4%/.
Društveno-lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.348 40 K. — Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavice za 6.099.350 K

Amerikansko duble-zlate

v zlatarnici in urarnici

A. Jerman, Trst, ul. Barriera vecchia 19

Velika zaloga dolgih in ovratnih verižic, zapestnic prstanov, uhanov, obeskov za slike, medaljone i. t. d. Vse stvari so po zmernih cenah, izdelane v najboljši tovarnah. — Srebro in zlato kupujem in menjam. Pošilja se po povzetju. Ceniki se ne razpošiljajo

Osaka ženska naj čita velezanimljivo navodilo

moderna gojitev prs

Izkušen nasvet pri oslabeleosti in pomanjkanju krepkosti.
Pišite z polnim zaupanjem na
IDO KRAUS, Pressburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2 Aht. 19
Ne stane nič! Ne stane nič!

JADRANSKA BANKA

Kapital in rezerva K 13.200.000.—

FILJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-8, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obilgacije, zastavna pisma, priporitice, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE-DEPOSITS PROMESE. Brzjavi: JADRANSKA.

MENJALNICA

VLOGE NA KNJIŽICE

3 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiročunu po dogovoru. — Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča.

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5

(Lastno poslopije)

Kapital in rezerva K 13.200.000.—

Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzi izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno. St. vni k editi, remours-krediti. Krediti proti dokumentom ukrcanja. — Borzna naročila. — Inkaso. Telefon: 1463, 1793 in 2676.
URADNE URE: od 9-1 pop.

Priloga male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.